

Людмила КІЧКУК,
*викладачка предметів
професійно-теоретичної підготовки
Баранівського професійного ліцею*

**Узагальнений досвід роботи
на тему: «Використання інноваційних технологій
при викладанні предметів професійно-теоретичної
підготовки»**

Кічкірук Людмила Олександрівна (09.05.1978 р. н.) працює в системі професійно-технічної освіти з 2005 року. В 1999 році закінчила Житомирський технологічний коледж й отримала базову вищу освіту за напрямком «Лісозаготівля та деревообробка» (кваліфікація бакалавр з технології деревообробки). На педагогічну роботу прийшла безпосередньо з виробництва, де працювала на посаді технолога.

У 2010 році завершила навчання у Приватному вищому навчальному закладі «Європейський університет» й отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Фінанси» (кваліфікація спеціаліст з фінансів).

З 26.09.2005 року працює у Баранівському професійному ліцеї на посаді викладачки предметів професійно-теоретичної підготовки («Технологія столярних робіт», «Технологія теслярських робіт», «Матеріалознавство» (для столярів), «Охорона праці», «Основи будівництва», «Будівельне креслення», «Основи галузевої економіки та підприємництва», «Підприємницька діяльність»).

За результатами попередньої атестації у 2022 році встановлено кваліфікаційну категорію «Спеціаліст вищої категорії» та присвоєно педагогічне звання «Старший викладач».

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ДОСВІДУ

Актуальність даної теми посилюється необхідністю подолати уніфікований, унітарний підхід до освітнього процесу, враховуючи інноваційні ідеї.

Мета досвіду: створити умови для активного самовираження здобувача освіти як творчої особистості, які сприяють формуванню ключових, загальнопрофесійних та професійних компетентностей.

Перехід сучасного суспільства до глобальної інформатизації вимагає широкого застосування інформаційних технологій, які дозволяють закладам освіти претендувати на отримання інноваційного статусу у професійній (професійно-технічній) освіті.

Впровадження в практику професійної освіти електронних ресурсів, онлайн-платформ та онлайн інструментів дозволяє здійснювати викладання навчальних дисциплін на якісно новому рівні й досягати вищих результатів у навчанні за коротші терміни, ніж без їх застосування.

Інноваційні освітні технології дозволяють модернізувати освітній процес й виконати основні освітні завдання орієнтації на реалізацію потенційних можливостей здобувачів освіти, готувати їх до практичного вирішення відповідних нестандартних ситуацій як у професійній діяльності, так і в повсякденному житті.

II. ПРОВІДНА ПЕДАГОГІЧНА ІДЕЯ ДОСВІДУ

Відповідно до сучасної парадигми освітнього процесу найважливішим є розширення політехнічного світогляду здобувачів освіти й розвиток їхніх творчих здібностей на основі

взаємозв'язку предметів професійно-теоретичної підготовки з основами наук, професійно-практичною підготовкою; виховання потреби у праці та формуванні відповідних компетентностей; ознайомлення здобувачів освіти з різними формами господарської діяльності.

З огляду на це, урок має бути спільним пошуком істини викладача та здобувача освіти, де другий – головна дійова особа уроку, де немає атмосфери бездуховності, де здобувачі освіти не просто засвоюють знання, а долучаються до творчого пізнавального процесу. Це вимагає від педагога творчого підходу до організації освітнього процесу, особливо у виборі методичних прийомів і засобів, форми проведення уроку, підборі дидактичного матеріалу.

III. ОПИС ДОСВІДУ

Кічкірук Л.О. удосконалює методи активного навчання, що зумовлено зростанням обсягу інформації. Використовує нові методичні орієнтири викладання предмета, в основі яких є:

- застосування інноваційних, нестандартних схем вивчення програмового матеріалу;
- логічний доцільний взаємозв'язок між поняттям (сумою понять) і темою (розділом, модулем);
- ґрунтовний виклад фактичного матеріалу;
- підсилення викладу додатковим дидактичним матеріалом: схемами, технологічними картами, ілюстративним матеріалом, презентаціями, навчальними відео;
- відсутність чіткої регламентації навчальної діяльності;
- великий простір для прояву ініціативи й творчості здобувачів освіти.

Саме застосування інноваційних технологій при проведенні уроків створюють реальні умови для удосконалення та активізації розумової діяльності здобувачів освіти, формування їх творчої особистості, розвитку інтелектуального потенціалу. З огляду на це, основним принципом при плануванні та організації навчальної діяльності здобувачів освіти є індивідуалізація, за якої органічно поєднуються традиційні та інноваційні форми й методи організації освітнього процесу

За потребою викладачка у своїй педагогічній діяльності застосовує такі інноваційні технології:

- кооперативного навчання;
- колективно-групового навчання;
- ситуативного моделювання;
- опрацювання дискусійних питань.

Застосування інформаційно-комунікаційних технологій дає змогу поєднувати традиційні (розповідь викладача, робота з термінами, поняттями, підручником), інтерактивні (мозковий штурм, робота в парах та малих групах, коло ідей, займи позицію, дискусія, кейс-метод, рольова гра) та інтерактивні форми організації освітнього процесу. (Бінарні уроки хімії та матеріалознавства «Скло та інші силікатні матеріали» 2022р.; «Білки - основа природного клею» 2024р. (<https://surl.li/tftduu>, <https://surl.li/wzdzyb>).

Людмила Олександрівна постійно підвищує рівень професійної компетентності із впровадження сучасних освітніх технологій у теоретично-професійну підготовку, а саме:

- проходить курсову теоретичну підготовку у закладах післядипломної освіти (за програмою/напрямом «Викладачі професійно-теоретичної підготовки закладів професійної (професійно-технічної освіти) у 2022 р.);

займається саморозвитком та самоосвітньою діяльністю (участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Інноваційні технології при підготовці фахівців сфери послуг та народних ремесел в умовах воєнного та повоєнного часу» (2022 р.); пройшла курси підвищення кваліфікації на теми: «Про дистанційний та змішаний формати

навчання» (для педагогів та керівників шкіл (2024 р.)), «Вчителі 2:0 онлайн-курс із професійного розвитку та навчання» (2024 р.), «Цифровий учитель» (2024 р.), «Про дистанційний та змішаний формати навчання» (для педагогів та керівників закладів ПТО (2024 р.)), «Цифровізація навчальних процесів школи за допомогою освітньої системи HUMAN» (2022 р.), тренінг «Вміння проводити навчання з мінної безпеки за стандартами IMAS» (2022 р.);

- відвідує фахові виставки («Лісдеревмаш»), форуми, зокрема, «Зустрічі представників освіти та бізнесу з потенційними абітурієнтами».

IV. ПОШИРЕННЯ ДОСВІДУ НА ОБЛАСНОМУ ТА ВСЕУКРАЇНСЬКИХ РІВНЯХ

Викладачка працює над проєктами, зокрема, «Двері з віковою історією», «Термодеревина», «Сушка деревини», «Стежками рідного краю», «Скло та інші силікатні матеріали» тощо.

Також здійснює підготовку здобувачів освіти до обласних олімпіад з предметів «Охорона праці» та «Основи галузевої економіки»; конкурсів, зокрема, «Охорона праці очима дітей».

Кічкірук Л. О. бере участь у наукових конференціях та семінарах-практикумах (наприклад, у Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Сучасна парадигма освіти з охорони праці» (2022 р.), виступає на засіданнях обласних фахових секцій з доповідями («Особливості підготовки здобувачів освіти до написання науково-дослідних робіт» (12.03.2024 р.), «Віртуальний освітній простір: нові можливості для професійного навчання професій будівельного профілю» (7.11.2023 р.), «Використання бінарних уроків для підвищення ефективності формування професійної компетентності здобувачів освіти» (28.11.2023 р.).

У Баранівському професійному ліцеї Людмила Кічкірук очолює методичну комісію педагогічних працівників будівельного напрямку та з 2023-2024 навчального року є керівником обласної методичної секції педагогічних працівників будівельних професій.

У 2022 році взяла участь у роботі творчої групи з розробки Державного освітнього стандарту за професією «Верстатник деревообробних верстатів».

Педагог публікує власні розробки та роботи у співпраці на сайтах «Урок.ОСВІТА.UA», «Методичний портал», «На Урок», «Світ професій», «Вісник ПТО».

У співпраці із Валентиною Бойко (викладачкою предметів «Хімія» та «Біологія» БПЛ) бере участь у наукових дослідженнях МАН Житомирського територіального відділення («Розвиток керамічної промисловості Баранівщини» (2023-24 н.р.) «Визначення ступеня проникнення та вогнезахисту різних антипіренів для вибору обробки дерев'яних елементів даху Баранівського професійного ліцею» (2024-25 н.р.). Займається проєктною діяльністю, створенням навчальних відео, розробкою та проведенням бінарних уроків, що поширюються на обласному рівні («Скло та інші силікати» (2022р.), «Білки-основа природного клею» (2024 р.), «Вогнезахисні властивості силікатних розчинів на деревині» (2022 р.); «Виготовлення казеїнового клею в домашніх умовах» (2023 р.), «Стежками рідного краю» (2024 р.), «До/після» (2024 р.) (<https://surl.li/ujksou>, <https://surl.li/mmhtsx>, <https://surl.li/zfteej>, <https://surl.li/tbuefw>).

Викладачка у співавторстві із Григорієм Куцаном (майстер виробничого навчання за професіями «Столяр будівельний», «Тесляр») створює відеоролики майстер-класів із виготовлення столярних виробів («Стільчик для онучки» 2023 р., «Виготовлення кришки журнального столика» 2024 р., «Виготовлення двотумбового стола» 2024р., «Ліжко своїми руками» 2023 р.) (<https://surl.li/lzuhmi>, <https://surl.li/kuwcca>, <https://surl.li/xrfrgz>, <https://surl.li/ieawcz>).

Людмила Олександрівна розробляє електронні конспекти з предметів та тестові завдання з розміщенням на платформі Google для поточного, тематичного, проміжного та підсумкового контролю рівня навчальних досягнень здобувачів освіти з предметів професійно-теоретичної підготовки: <https://surl.li/uompip>; <https://surl.li/qkizie>; <https://surl.li/pemurf>; <https://surl.li/cmjqvy>.

Багато років викладачка є класним керівником. Свої стосунки з вихованцями будує на сприйнятті їх як особистостей, на любові і виходячи з цього, свою виховну діяльність спрямовує на розвиток унікальної сутності кожної дитини як особистості, намагається привити любов до рідного краю та виховати достойних громадян нашої держави. Розробляє та проводить різноманітні позаурочні заходи разом із колегами, зокрема, «Живи і працюй в Україні» (2023 р.), «Стежками рідного краю» (2024 р.), зустрічі із ветеранами сучасної війни (випускниками Баранівського професійного ліцею).

Авторський колектив у складі Людмили Кічірук, Тетяни Божко, Валентини Бойко отримав Диплом за участь в обласному конкурсі на кращу методичну розробку виховного заходу «Живи і працюй в Україні» (2023 рік).

Здобувач освіти Кука Едуард у II етапі олімпіади з предмета «Охорона праці» посів II місце (2023 рік).

Здобувач освіти Муравський Захар у II етапі олімпіади з предмета «Основи галузевої економіки і підприємництва» посів III місце (2024 рік).

Здобувач освіти Короткий Дмитро у II етапі Всеукраїнського

конкурсно-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-академії наук

членів Малої України отримав Диплом учасника (2024 рік, під керівництвом Людмили Кічкірук та Валентини Бойко).

ВИСНОВОК

Життя вимагає від випускників закладів професійної (професійно-технічної) освіти інтелектуального і морального розвитку, формування критичного і творчого мислення, вміння працювати з інформацією, автономії та відповідальності, ініціативності, здатності до комунікацій, самостійності мислення. Це забезпечує внутрішню мотивацію навчання, що сприяє його ефективності.

З власного досвіду викладачка переконалася, що при впровадженні інноваційних форм і методів навчання в освітній процес значно зросли:

- рівень технічного, критичного і творчого мислення здобувачів освіти;
- зацікавленість майбутньою професією;
- рівень розвитку мислення і здібностей здобувачів (застосування знань у проблемних ситуаціях);
- самостійність (вміння працювати з інтернет-ресурсами, вирішення продуктивних завдань тощо).

Таким чином, безумовно, інноваційні технології навчання – шлях до підвищення якості професійної освіти, зацікавленості здобувачів у навчанні. Вони дають змогу диференціювати та індивідуалізувати процес навчання. Формують внутрішню мотивацію до активного сприйняття, засвоєння та передачі інформації. Сприяють формуванню комунікативних якостей здобувачів, активізують розумову діяльність.

Примітка: Портфоліо Людмили КІЧКІРУК, викладачки предметів професійно-теоретичної підготовки Баранівського професійного ліцею – в електронних додатках.